Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry
Vol. 7/ No. 2/ 2020
Page: 53-63

The role of parent-adolescent conflict and social support in predicting student's existential crisis

Emad El-din Ezatpour[1], Roonak Rezaei[2], Seif Rahmani[3], Vaghef Delkhosh[4]

1- M.A in Clinical Psychology, Department of Psychology, Sanandaj Branch, Islamic Azad Univeristy, Sanandaj, Iran.
2- Master of Clinical Psychology, Department of Psychology, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran.
3- Assistant Professor, Psychology Department, Farhangian University of Kurdistan, Sanandaj, Iran.
4-M.A Student in Educational Research, Department of Educational Sciences, Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran (Corresponding Author). E-mail: V.73delkhosh@gmail.com

Received: 21/12/2019 **Accepted:** 16/03/2020

Abstract

Introduction: Existential crisis and parent-adolescent conflict are two concepts which are entangled because they are associated with each other, in this regard social support can play a significant role in improving the crisis.

Aim: The purpose of this study was to investigate the role of parent-adolescent conflict and social support in predicting existential crisis in students.

Method: The method of this study is categorized as a descriptive correlational. The study population include all 12th grade students in Sanandaj that 175 of them were selected by randomized cluster sampling. Questionnaires of Parent-Adolescent Conflict of Strauss (1990), Family Social Support of Pss_ Fr (1983) and Existential Crisis of Ahmadi and Dastgheib (1994) were used to collect data. Data were analyzed using Pearson correlation coefficient and multiple regression analysis by SPSS-22 software.

Results: The results revealed a significant positive relationship between parent-adolescent conflict and existential crisis ($p<0.01$). There was also a negative and significant relationship between social support and the existential crisis ($P<0.01$). The results of regression analysis also show that 23% of the variance of students' existential crisis is significantly explained by the variables of parent-adolescent conflict and social support.

Conclusion: To conclude, it can be said that family conflicts as well as the way of supporting others can predict the existential crisis of students.

Keywords: Social support, Family conflict, Existential psychology, Students

How to cite this article : Ezatpour EE, Rezaei R, Rahmani S, Delkhosh V. The role of parent-adolescent conflict and social support in predicting student's existential crisis. Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry. 2020; 7 (2): 53-63 .URL: URL: http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-839- fa.pdf

Copyright © 2018 the Author (s). Published by Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License 4.0 (CCBY-NC), where it is permissible to download, share, remix, transform, and buildup the work provided it is properly cited. The work cannot be used commercially without permission from the journal.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]
[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

مجله روانشناسی و روان پزشکی شناخت
سال هفتم، شماره ۲، ۱۳۹۹
صفحات: ۶۳-۵۳

نقش تعارض والد–نوجوان و حمایت اجتماعی در پیش‌بینی بحران وجودی دانش‌آموزان

عمادالدین عزت‌پور[۱]، روناک رضائی[۲]، سیف الله رحمانی[۳]، واقف دلخوش[۴]

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.
۲. کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.
۳. استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان کردستان، سنندج، ایران.
۴.دانشجوی کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران (مولف مسئول).
ایمیل: V.73delkhosh@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۹/۳۰ **تاریخ پذیرش مقاله:** ۱۳۹۸/۱۲/۲۶

چکیده

مقدمه: بحران وجودی و تعارض والد_ نوجوان دو مفهوم درهم تنیده‌ای هستند چرا که باهم رابطه دارند و در این میان حمایت اجتماعی می‌تواند نقش مؤثری در بهبود بحران داشته باشد.

هدف: پژوهش حاضر با هدف نقش تعارض والد-نوجوان و حمایت اجتماعی در پیش‌بینی بحران وجودی در دانش‌آموزان انجام گرفت.

روش: این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش تمام دانش‌آموزان پایه‌ی دوازدهم شهرستان سنندج بود که ۱۷۵ نفر از آن‌ها به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های تعارض والد ـ نوجوان استراس (۱۹۹۰)؛ حمایت اجتماعی خانواده پروسیدانو و هلر (۱۹۸۳) و بحران وجودی احمدی و دستغیب (۱۹۹۴) استفاده شد. تجزیه‌وتحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه از طریق نرم افزار SPSS ۲۲ انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد بین تعارض والد – نوجوان با بحران وجودی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P<۰/۰۱$)؛ همچنین بین حمایت اجتماعی با بحران وجودی ارتباط منفی و معناداری به دست آمد ($P<۰/۰۱$). نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان می‌دهد ۲۳ درصد از واریانس بحران وجودی دانش آموزان به طور معناداری از طریق متغیرهای تعارض والد_ نوجوان و حمایت اجتماعی تبیین می‌شود.

نتیجه‌گیری: می‌توان گفت تعارضات خانوادگی و همچنین طرز حمایت از جانب دیگران می‌تواند بحران وجودی دانش‌آموزان را پیش‌بینی کند.

کلیدواژه‌ها: حمایت اجتماعی، تعارض خانوادگی، روانشناسی وجودی، دانش‌آموزان

تمامی حقوق نشر براي دانشگاه علوم پزشکی کردستان محفوظ است.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]
[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]

[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

مقدمه

یکی از دورانی که در آن خانواده دچار دگرگونی‌های بسیاری می‌شود، دوران نوجوانی فرزندان است. این دوره زیباترین و مهم‌ترین دوره عمر نامیده می‌شود و مرحله دریافت ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی است. نوجوانی رسیدن به مرحله بالندگی و کمال بعد از انتقال از مرحله‌ی آخر کودکی است و دوره‌ای تدریجی بوده که اغلب همراه با تحول[1] در مشخصات جسمی و روحی و قدرت تجسم و تخیل زیادی همراه است (شرفی، ۲۰۰۸). در این دوره بلوغ جنسی نیز شامل تحولی بهنجار است (اکبری، ۲۰۱۲).

از مباحث بسیار مهم در این دوران می‌توان به بحران وجودی[2] اشاره کرد. بحران وجودی به عدم داشتن هدف در زندگی و ناتوانی در معنی بخشیدن به زندگی اشاره دارد (فرانکل[3]، ترجمه تبریزی و علوی‌نیا، ۲۰۱۶). روز به روز تعداد افرادی که از فقدان معنا در زندگی خود شاکی هستند افزایش می‌یابد و این افراد از بحران وجودی عذاب می‌کشند و احساس حفره‌ی خالی در زندگی خود دارند و به ارزش‌های مثبت توجهی ندارند (گیتلین و مالهی[4]، ۲۰۲۰). داشتن هدف در زندگی و معنی بخشیدن به امورات زندگی، باعث می‌شود که انسان نسبت به اهداف خود دیدگاه روشنی داشته باشد؛ زمانی که فردی آینده را تاریک و مبهم دیده و امیدی به آن ندارد، از آن هراسان می‌شود؛ ناراحتی‌های روحی و جسمی در او پدید می‌آید؛ یا به عبارت دیگر هنگامی که انسان در پی یافتن سؤالاتی برای معنا و هدف در زندگی-اش است و از این ارزش‌ها ناکام می‌ماند به نوعی دچار یک نوع خلأ و بحران وجودی می‌شود (بوتنیت، سندیت و موکوس[5]، ۲۰۱۶).

با توجه به مطالب گفته شده و اهمیت بحث بحران وجودی در نوجوانان، مطالعه‌ی سایر متغیرهای مؤثر بر این حوزه خالی از ارزش نیست. به نظر یکی از مباحث و متغیرهای مهم و درگیر در این بحث، تعارض والد_ نوجوان[6] است. تعارض بین والدین با فرزندان در حالت کلی به معنی عدم داشتن توافق و بحث و جدل تعریف می‌شود و ناشی از ناسازگاری و اختلافات معمول و لجبازی است (برینج، دورن، والک و میوس[7]، ۲۰۰۹). همچنین توماس، اوکاماتو، ربکا و پاگانو یان[8] (۲۰۱۹) معتقدند که دوره‌ی نوجوانی فشارهای روانی به دلیل تقابل با تغییرات جسمی و روحی و اجتماعی با فشارهای بیشتری از سایر مراحل زندگی همراه است و به طور کلی معروف‌ترین و رایج‌ترین آن‌ها مسائل عاطفی و افسردگی و اضطراب شدید است؛ و این مسائل بر کنش‌های شناختی و عاطفی تأثیرگذار بوده و رابطه‌ی معنی‌داری دارد. از آنجایی که خانواده منشأ اغلب ناسازگاری‌های نوجوانان است از مشکلات بسیار معروف این دوره درگیری و تنش میان نوجوان و والدین است. از عواقب خطرآفرین این تعارضات الگوبرداری فرزندان از والدین خود است؛ به طوری که موجب بروز رفتارهای پرخاشگرانه با دوستان و اطرافیان خود می‌شود و در سطح بالاتر و وسیع تر باعث ایجاد رفتارهای ضداجتماعی می‌شود (خواجه نوری و هاشمی نیا، ۲۰۱۲). نتایج پژوهش جاویدی، اسدی و قاسمی (۲۰۱۶) نشان داد که

[1]- Evolution
[2]- Existential crisis
[3]- Frankle
[4]- Gitlin & Malhi
[5]- Butėnaitė, Sondaitė & Mockus
[6]- Parent Adolescent Conflict
[7]- Branje, Doorn, valk & Meaus
[8]- Thomas, okamoto, Rebecca & pagano ian

بین تعارض والد-نوجوان و مشکلات روان‌شناختی رابطه معناداری وجود دارد.

چاپلین و همکاران[1] (۲۰۱۲) طی تحقیقی که بر روی ۵۸ نوجوان تا سقف ۱۶ سال و خانواده‌ی آن‌ها انجام دادند، به این نتیجه رسیدند که بازخوردهای هیجان انگیز و فیزیکی با شدت بالا در تعارض‌های والد- نوجوان می‌تواند باعث عدم تعادل روانی و بحران شخصیت و گرایش به مصرف الکل شود. ماستروسیدوروس و همکاران[2] (۲۰۲۰) در پژوهش خود تحت عنوان «تعارض «تعارض والد و نوجوانان و مسیرهای اختلاف و ارتباط با انواع شخصیت» به این نتیجه رسیدند که رابطه معناداری بین تعارض والد و نوجوان با انواع اختلال و بحران شخصیت و وجود دارد.

در حالت کلی می‌توان گفت که جامعه و اجتماع نیز در مباحث مطرح شده پیرامون مسائل و مشکلات دوره‌ی نوجوانی و حتی حل آن‌ها بی‌تأثیر نبوده و نیست. از مؤلفه‌های مؤثر و اصلی در چگونگی برخورد با مشکلات و موانع در دوره نوجوانی می‌توان به حمایت اجتماعی[3] اشاره کرد. حمایت اجتماعی به مراقبت، کرامت، تسلّی و کمک سایر افراد یا گروه‌ها به فرد اطلاق می‌شود (پورعبدل، نریمانی، عباسی و امیدوار، ۲۰۱۸). وانگ و ژانگ[4] (۲۰۲۰) حمایت اجتماعی را تبادلات بین فردی در میان اعضای شبکه اجتماعی تعریف کرده و معتقدند که این تبادلات برای فرد مورد نظر سودمند و دارای اهمیت بوده و حاوی نوعی اطلاعات است که به شخص باور اعتماد و احترام، عشق و علاقه و تائید اطرافیان می‌دهد. پژوهشگران به منظور مفهوم سازی بهتر حمایت اجتماعی و معنی بخشیدن به تعارض‌های موجود در خانواده، سعی کرده‌اند سازه‌ی حمایت اجتماعی را از طریق اعمال و رفتارهای دیگران کارکردهای این اعمال و نحوه‌ی دریافت افراد از این اعمال تعریف کنند (انجلی، دیونی، مگریپلس و کرشاو[5]، ۲۰۱۵؛ ساراسون[6] و همکاران، ۱۹۸۳). همچنین چن، چن و گایو[7] (۲۰۱۵) طی طی پژوهشی رابطه‌ی میان حمایت اجتماعی با عملکرد و شرایط خانوادگی نوجوان را تائید کردند. تامپسون[8] (۲۰۱۵) نیز در مطالعه‌ی خود دریافت که حمایت اجتماعی در نوجوانان با میزان یادگیری و توجه به مطالب و تکالیف درسی و همچنین به تبع آن سازگاری روابط اجتماعی و استقلال شخصیت رابطه مثبتی دارد؛ بنابراین با توجه به تحقیقات مطرح شده هدف این پژوهش پاسخگویی به این سؤال است که آیا حمایت اجتماعی و تعارض والد نوجوان می‌تواند بحران وجودی دانش‌آموزان را پیش‌بینی کند؟

روش

مطالعه حاضر از نوع توصیفی- همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان پایه‌ی دوازدهم دبیرستان‌های شهرستان سنندج در سال تحصیلی ۹۸_ ۱۳۹۷ است که با پرسش از اداره کل محترم آموزش و پرورش استان کردستان به تعداد ۳۲۰ نفر بوده (۱۹۰ نفر دختر و ۱۳۰ نفر پسر)؛ لذا از طریق فرمول کوکران ۱۷۵ نفر به عنوان حجم نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. بدین ترتیب که در مرحله اول از هر دو ناحیه آموزش و

[1]- Chaplin, Sinha, Simmons, Healy, Mayes & et al
[2]- Mastrotheodoros et al
[3]- Social support
[4]- Wang & Zhang
[5]- Angley, Divney, Magriples & Kershaw
[6]- Sarson.
[7]- Chen, Chen & Gau
[8]- Thompson

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]
[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

پرورش شهر سنندج، یک مدرسه پسرانه و یک مدرسه دخترانه به صورت کاملاً تصادفی انتخاب شدند، پس از آن در مرحله بعدی یک کلاس پایهٔ دوازدهم از هر مدرسه در هر ناحیه به صورت تصادفی انتخاب شد و تمامی دانش‌آموزان کلاس‌های انتخاب شده به عنوان گروه نمونه پژوهش مطالعه شدند و پرسشنامه‌ها در اختیار پاسخ‌دهندگان قرار گرفت. مهم‌ترین ملاک ورود در این پژوهش، کسب رضایت آنان و آگاهی دادن کامل از فرایند تحقیق و مهم‌ترین ملاک خروج آنان عدم همکاری لازم و داشتن مشکلات روحی و روانی بود.

پس از تکمیل و جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، داده‌ها از طریق ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه هم‌زمان با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۲۲ تحلیل شد.

ابزار

در این پژوهش از ابزارهای زیر استفاده شد:

مقیاس بحران وجودی: این مقیاس توسط احمدی و دستغیب (۱۹۹۴) ساخته شده است که از ۱۴ گویه تشکیل شده و ابعاد مختلف بحران وجودی را ارزیابی می‌کند. مجموع و برآیند این ابعاد میزان بحران وجودی کلی فرد را نشان می‌دهد. نقطه برش در این آزمون نمره ۱۹ محاسبه گردید؛ بنابراین کسانی که در این آزمون نمره ۱۹ و بالاتر کسب کنند، دچار بحران وجودی هستند. نتایج بررسی اولیه از ۱۲۰ دانشجوی دختر دانشگاه اصفهان در پاسخ به مقولات مربوط به بحران وجودی بیانگر این است که پرسشنامه از اعتبار صوری و محتوایی برخوردار است. با توجه به توصیه سازنده شرط استفاده از ابزار حدود سنی است که مشکلی ایجاد نمی‌کند. همچنین بررسی اولیه بین نتیجه این آزمون و آزمون بک همبستگی (r=۰/۷) را نشان داده است و می‌توان گفت رابطه بین این بحران و افسردگی وجود داشته است (احمدی و دستغیب، ۱۹۹۴). همچنین روایی صوری و محتوایی آن نیز با توجه به ترتیب و ترکیب خاص گویه ها توسط اساتید صاحب‌نظر تائید شد. ضریب پایایی با روش دو نیمه کردن سؤالات برابر ۰/۸۹ گردید (۴۰= N). آلفای کرونباخ، تنصیف و گاتمن در این پژوهش برای بررسی پایایی این پرسشنامه به ترتیب ۰/۶۰، ۰/۵۸ و ۰/۵۴ محاسبه شدند.

مقیاس تعارض والد ـ نوجوان[1] (CT): این مقیاس را استراس۲ در سال ۱۹۹۰ ساخت و یک ابزار ۱۵ سؤالی است که برای سنجیدن سه تاکتیک حل تعارض (یعنی استدلال، پرخاشگری کلامی و خشونت) بین اعضای خانواده تدوین شده است. لطفی (۲۰۰۷) این پرسش‌نامه را بر روی ۱۲۰ دانش‌آموز اجرا نمود و ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس استدلال برابر ۰/۷۳، پرخاشگری کلامی ۰/۸۵، پرخاشگری فیزیکی۰/۸۰ و کل ۰/۷۹ به دست آمد. روایی محتوایی این مقیاس از طریق چند نفر از متخصصان این رشته نظیر حیدری، ثنایی ذاکر، نوابی نژاد و دلاور (۲۰۰۵)، نوابی‌نژاد (۲۰۰۵) مورد تأیید قرار گرفته است. آلفای کرونباخ، تنصیف و گاتمن در این پژوهش برای بررسی پایایی این پرسشنامه به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۲ و ۰/۷۸ محاسبه شدند.

مقیاس حمایت اجتماعی خانواده: این مقیاس توسط پروسیدان و وهلر[3] تهیه شده است. این پرسشنامه حاوی ۲۰ گویه است که برای سنجیدن میزان ارضای نیاز انسان از حمایت خانواده ساخته شده است. پاسخ به هر سؤال به صورت بلی، خیر و نمی دانم است. پایایی این آزمون

[1]- Conflict Tactics Scales(CT)
[2]- Strauss
[3]- Pss_ Fr

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]
[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]

[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

۹۰٪ به دست آمده است و همچنین سیاری، نیم تاج، شاهی و رنجگر (۲۰۱۱) پایایی این آزمون را ۸۹٪ گزارش کرده‌اند. آلفای کرونباخ، تنصیف و گاتمن در این پژوهش برای بررسی پایایی این پرسشنامه به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۷۸ و ۰/۷۸ محاسبه شدند.

یافته‌ها

یافته‌های جمعیت شناختی مطالعه نشان داد ۵۳/۷۱٪ از آزمودنی ها دختر و ۴۶/۲۸٪ پسر بودند. همچنین از نظر شاخص‌های آمار توصیفی متغیرهای پژوهش، میانگین و انحراف معیار حمایت اجتماعی به ترتیب (۵۸/۳۷، ۱۲/۸۷)، میانگین و انحراف معیار تعارض والد- نوجوان به ترتیب (۳۰/۹۳، ۶/۳۰) و میانگین و انحراف معیار بحران وجودی به ترتیب عبارت‌اند از (۱۰/۷۰، ۷/۴۲). جدول ۱ ماتریس همبستگی متغیرها را نشان می‌دهد. با توجه به اینکه روش پژوهش حاضر همبستگی است لذا ارائه ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش می‌تواند اطلاعات سودمندی در مورد روابط بین متغیرها ارائه دهد.

جدول ۱ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	حمایت اجتماعی	تعارض والد- نوجوان	بحران وجودی
حمایت اجتماعی	-		
تعارض والد- نوجوان	**-۰/۵۸۱	-	
بحران وجودی	**-۰/۳۷۲	**۰/۴۶۲	-

**P<۰/۰۱

داده‌های جدول ۱ نشان می‌دهد بین حمایت اجتماعی با بحران وجودی و تعارض والد- نوجوان رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد (p<۰/۰۱)؛ بدین معنی که با افزایش حمایت اجتماعی دانش‌آموزان، بحران وجودی دانش‌آموزان و تعارض والد- نوجوان به همان اندازه کاهش می‌یابد. از سوی دیگر، بین تعارض والد- نوجوان با بحران وجودی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد (p<۰/۰۱)؛ به عبارت دیگر با افزایش تعارض بین والد و نوجوان، بحران وجودی این دانش‌آموزان نیز افزایش می‌یابد. از آن جا که جنسیت در ارتباط بین حمایت اجتماعی و تعارض والد – نوجوان با بحران وجودی نقش تعدیل‌گری دارد، جهت بررسی از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیری (MANOVA) استفاده شد که نتایج آن در جدول های ۲ و ۳ آمده است.

جدول ۲ تحلیل واریانس چند متغیری (MANOVA) برای مقایسه‌ی دو جنس از لحاظ حمایت اجتماعی، بحران وجودی و تعارض والد - نوجوان

	آزمون	مقدار	نسبت F	درجه آزادی فرضیه	درجه آزادی خطا	معنی داری
جنسیت	**اثر پیلایی**	۰/۰۷۶	۴/۷۰۴	۳	۱۷۱	۰/۰۰۴
	لاندای ویلکز	۰/۹۲۴	۴/۷۰۴	۳	۱۷۱	۰/۰۰۴
	اثر هاتلینگ	۰/۰۸۳	۴/۷۰۴	۳	۱۷۱	۰/۰۰۴

بزرگ‌ترین ریشه‌ی روی	۰/۰۸۳	۴/۷۰۴	۳	۱۷۱	۰/۰۰۴

همان‌طور که جدول ۲ نشان می‌دهد تمامی آزمون‌های مانوا معنی‌دار می‌باشند؛ بنابراین حداقل از لحاظ یکی از متغیرهای وابسته بین دو جنس تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

جدول ۳ تحلیل واریانس یک راه در متن مانوا برای بررسی تفاوت‌های دو جنس از لحاظ متغیرهای پژوهش

منبع	متغیرهای وابسته	مجموع مجذورات	درجات آزادی	میانگین مجذورات	نسبت F	معنی داری
جنسیت	**حمایت اجتماعی**	۷/۱۱۵	۱	۷/۱۱۵	۰/۰۴۳	۰/۸۳۷
	تعارض والد - نوجوان	۰/۴۳۴	۱	۰/۴۳۴	۰/۰۱۱	۰/۹۱۷
	بحران وجودی	۵۳۶/۷۲۱	۱	۵۳۶/۷۲۱	۱۰/۲۵۵	۰/۰۰۲

همان طور که جدول ۳ نشان می‌دهد و با توجه به مقادیر نسبت‌ها و سطح معنی‌داری، بین دو جنس فقط از لحاظ متغیر بحران وجودی تفاوت معنی داری در سطح ۰/۰۵ وجود دارد. برای فرضیه اصلی پژوهش و تعیین روابط بین متغیرها، آزمون رگرسیون چندگانه به شیوه ورود داده هم‌زمان[1] گرفته شد و نتایج آن در جدول شماره ۴ آورده شده است. قبل از اجرای تحلیل رگرسیون چندگانه از پیش‌فرض‌های این تحلیل اطمینان حاصل شد. پیش‌فرض‌های تحلیل رگرسون چندگانه عبارت‌اند از: نبود داده‌های پرت، نرمال بودن باقیمانده‌ها، خطی بودن و یکسانی پراکندگی باقیمانده‌ها، استقلال باقیمانده‌ها و نبود هم خطی. لذا برای تشخیص نبود داده های پرت از شاخص فاصله ماهالانوبیس[2] استفاده شد و نتایج فاصله افراد با مقدار بحرانی نشان داد که هیچ فردی بزرگ‌تر از مقدار بحرانی نیست؛ بنابراین پیش‌فرض مربوطه برقرار است.

برای تشخیص نرمال بودن باقیمانده‌ها و خطی بودن از نمودارهای مربوطه مانند هیستوگرام، P-P و نمودار پراکنش استفاده شد که نتایج حاکی از برقراری این پیش‌فرض‌ها بود. برای تشخیص استقلال باقیمانده‌ها از آماره دوربین واتسون استفاده شد و مقدار ۱/۷ به دست آمد که با توجه به محدوده‌ی رعایت این پیش‌فرض (۱/۵ تا ۲/۵)؛ بنابراین استقلال باقیمانده‌ها نیز تائید شد و در آخر برای تشخیص هم خطی از دو شاخص رسمی VIF و Tolerance (شاخص تحمل) استفاده شد که مقادیر آن‌ها به ترتیب ۱/۴۶ و ۰/۶۸ به دست آمد و چون طبق ملاک‌های از پیش مشخص مقدار VIF کوچک‌تر از ۱۰ و مقدار شاخص تحمل نیز بزرگ‌تر از ۰/۱ است؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که هم خطی قابل‌توجهی وجود ندارد و این پیش‌فرض نیز برقرار است.

[1]- Enter
[2]- Mahalanobis

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]
[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

جدول ۴ رگرسیون بحران وجودی روی حمایت اجتماعی و تعارض والد - نوجوان به شیوه‌ی هم‌زمان

متغیر ملاک	بحران وجودی							
	همبستگی چندگانه R	ضریب تعیین R^2	ضریب رگرسیون استاندارد نشده	ضریب رگرسیون استانداردشده β	آزمون t	معنی‌داری	تفکیکی	نیمه تفکیکی
حمایت اجتماعی	۰/۴۷۹	۰/۲۳۰	-۰/۰۹۰	-۰/۱۵۶	-۱/۹۰۲	۰/۰۵۹	-۰/۱۴۳	-۰/۱۲۷
تعارض والد- نوجوان			۰/۴۳۷	۰/۳۷۱	۴/۵۱۴	۰/۰۰۱	۰/۳۲۵	۰/۳۰۲

همان طور که در جدول ۴ مشاهده می شود، نتایج نشان می‌دهد حدود ۲۳ درصد واریانس بحران وجودی از طریق متغیرهای حمایت اجتماعی و تعارض والد_ نوجوان تبیین می‌شود. به این صورت که تعارض والد – نوجوان پیش‌بینی کننده‌ی مثبت و معنادار ($P<۰/۰۰۱$ ، $\beta=۰/۳۷۱$) بحران وجودی است.

برای اطلاع از سهم هر یک از متغیرهای پیش‌بین در تبیین واریانس متغیر بحران وجودی، ضرایب بتا بررسی شد. با توجه به مقادیر بتا، به ترتیب تعارض والد_ نوجوان و حمایت اجتماعی قوی‌ترین متغیرها برای پیش‌بینی بحران وجودی دانش آموزان هستند. همچنین برای ارزیابی سهم هر کدام از متغیرهای پیش بین (حمایت اجتماعی و تعارض والد – نوجوان در تبیین واریانس متغیر ملاک (بحران وجودی) میزان همبستگی تفکیکی (حمایت اجتماعی،۰/۱۴۳-) و تعارض والد – نوجوان، ۰/۳۲۵) و میزان همبستگی نیمه تفکیکی (حمایت اجتماعی،۰/۱۲۷-) و تعارض والد – نوجوان، ۰/۳۰۲) است که در جدول (۴) مشاهده شد.

بحث

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش حمایت اجتماعی و تعارض والد_نوجوان در پیش‌بینی بحران وجودی نوجوانان بود. نتایج نشان داد بین حمایت اجتماعی و بحران وجودی رابطه وجود دارد و حمایت اجتماعی قادر به پیش‌بینی بحران وجودی دانش‌آموزان است؛ به‌عبارت‌دیگر، هرچه حمایت اجتماعی بیشتر باشد، بحران وجودی دانش آموزان به همان اندازه کمتر است و برعکس. آزمون این فرضیه از طریق تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که ۲۳ درصد از واریانس متغیر بحران وجودی نوجوانان از طریق دو متغیر تعارض والد _ نوجوان و حمایت اجتماعی تبیین می‌شود؛ نتایج پژوهش حاضر با نتیجه پژوهش‌های بوتنیتی و همکاران (۲۰۱۶)، لیمی و همکاران (۲۰۱۵)، افخمی و همکاران (۲۰۱۷)، پورعدل و همکاران (۲۰۱۷) از نظر حمایت اجتماعی و بحران وجودی تقریباً همسو است. در تبیین این فرضیه می‌توان این‌گونه اذعان کرد به همان اندازه که افراد در معرض بحران و تهدیدهای وجودی قرار گیرند به همان اندازه نیز از میزان حمایت‌های اجتماعی آن‌ها کم می‌شود و بالعکس؛ بنابراین پشتیبانی و حمایت اجتماعی عامل مهمی محسوب می‌شود که انسان را وادار می‌کند به زندگی با کیفیت بهتر رو آورد (پیستولکا[1] و همکاران، ۲۰۰۲). در چنین موقعیتی دیگر جایی برای تنهایی و انزوا و دیگر تهدیدهای وجودی باقی نمی‌ماند؛ زیرا محیط و حمایت خانواده و اطرافیان شخص را با اجتماع، فرهنگ، آداب و رسوم جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کند، آشنا

[1]- Pistulka

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]
[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

می‌سازد. پژوهش پورعدل و همکاران (۲۰۱۷) گواه بر این است که در جامعه امروزی وقایع استرس‌زای زندگی و تأثیر عوامل مخرب خارج از خانواده همواره نوجوان را تحت تأثیر و تهدید قرار می‌دهد؛ پس دانش‌آموزانی که در چنین شرایطی از حمایت اجتماعی کافی از سوی دیگران چه خانواده چه گروه همسالان و چه مدرسه قرار نگیرند، احتمال اینکه از مسیر درست زندگی خارج شوند و دچار بحران‌های وجودی و هویتی شوند، زیاد است.

از دیگر نتایج پژوهش حاضر این بود که بین تعارض والد-نوجوان و بحران وجودی رابطه مثبت وجود دارد و تعارض والد _ نوجوان به طور معناداری بحران وجودی را پیش‌بینی می‌کند؛ به عبارت دیگر، هرچه تعارض والد_ نوجوان بیشتر باشد، به همان اندازه بحران وجودی نیز بیشتر است و برعکس. نتایج پژوهش حاضر با نتیجه پژوهش‌های رک[1] (۲۰۱۸)، پورعبدل و همکاران (۲۰۱۷)، جاویدی و همکاران (۲۰۱۶) از منظر متغیرهای تعارض والد- نوجوان و بحران وجودی تقریباً همسو است.

اعضای خانواده در تعیین سلامت روانی نوجوانان نقش مهم و حیاتی دارند. در توجیه این یافته می‌توان چنین گفت که شیوهٔ تربیت و عملکرد والدین به طور چشمگیری پیامدهای مهمی را برای رشد روانی-اجتماعی دانش‌آموزان، ارتباطات دوستانه آنان، موفقیت-های تحصیلی، توانایی‌های تصمیم‌گیری و کسب اعتماد به نفس به دنبال دارد. از آنجایی که در خانواده‌های که تعارض‌های شدیدی وجود دارد، الگوهای شناختی نادرست دیگری نظیر عقاید خشک و انعطاف‌ناپذیر که جلوی تصمیم‌گیری‌های دموکراتیک را می‌گیرد و تفسیر منفی از وقایع مشاهده می‌شود که به نوبه خود، باعث بروز عواطف خشونت‌آمیز می‌شود (موود و همکاران، ۲۰۱۵).

همچنین نتایج این تحقیق نشان داد که جنسیت در ارتباط بین حمایت اجتماعی و تعارض والد – نوجوان با بحران وجودی نقش تعدیل گری دارد. این نتیجه با نتایج پژوهش مونتیهایور[2] (۱۹۸۲) همخوان است. نحوه‌ی ارتباط نوجوان با پدر، مادر، خواهران و برادران و هم-چنین نوع الگوهای تربیتی والدین در بروز مشکلات رفتاری نوجوان مؤثر هستند. نوجوانانی که والدینی دارند که ارتباط مثبت با آن‌ها برقرار می‌کنند، کمتر دچار مشکلات رفتاری می‌شوند. میان نگرش نوجوان نسبت به خانواده با مشکلات رفتاری رابطه معکوس وجود دارد؛ به عبارت دیگر نگرش نوجوانان دارای اختلال رفتاری نسبت به خانواده منفی‌تر است و نگرش پسران دارای مشکلات رفتاری در مقایسه با دختران دارای مشکلات رفتاری نسبت به خانواده‌هایشان منفی‌تر است (انیسی و همکاران، ۲۰۱۲).

نتیجه‌گیری

به طور خلاصه یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که بحران وجودی نوجوانان با تعارض والد_ نوجوان و حمایت اجتماعی رابطه دارد. با توجه به اینکه در پژوهش‌های علوم انسانی رفتارهای انسانی قابل پیش‌بینی نیستند و ابعاد مختلف انسان نیز پیچیده می‌باشند، در حالت کلی این تحقیقات با محدودیت‌هایی روبرو هستند (خورشیدی و پیشگاهی، ۲۰۱۲)؛ که پژوهش حاضر نیز از این امر جدا نبود. از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر،

[1]- Krok

[2]- Montemayor

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]
[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

محدود بودن نمونه پژوهش به شهر سنندج و پایه تحصیلی دوازدهم و عدم کنترل متغیرهای تعدیل‌گر است که تعمیم نتایج آن به سایر مناطق جغرافیایی و دانش‌آموزان کشور و مقاطع تحصیلی دیگر را با مشکل مواجه می‌کند. همچنین با توجه به این مسئله که خانواده و روابط بین والدین و نوجوان تأثیر فراوانی بر سلامت روانی، اجتماعی و بحران وجودی و هویت نوجوانان دارد؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود در مدارس، طی جلساتی ضرورت ایجاد روابط حسنه و دوستانهٔ والدین با نوجوان مطرح شود و والدین از پیامدهای مثبت روابط خوب با فرزندان خود و همچنین پیامد منفی تعارض با آن‌ها آگاه شوند.

سپاسگزاری

بدین وسیله از اداره کل محترم آموزش و پرورش استان کردستان و نیز ادارات ناحیه‌ها و همچنین دانش‌آموزان محترم و متولیان امر مدارس مربوطه که ما را در تهیه این تحقیق یاری نمودند، کمال تشکر و قدردانی را داریم.

References

Afkhami M, Radmard S, Rajabpoor E. (2016). Examining the Moderator Role of Social support in Relation of Work-family Conflict and Job Satisfaction. Organizational Culture Management, 14(1): 97-116.[Persian]

Ahmadi S, Dastghaib H. (1995). Existential crisis in a sample of Isfahan University students. Presented at the Second Congress of Psychiatry and Clinical Psychology, Tehran. [Persian]

Akbari AB. (2012). Adolescence and youth problems. Tehran: Growth and Development Publications. [Persian]

Angley M, Divney A, Magriples U, Kershaw T. (2015). Social support, family functioning and parenting competence in adolescent parents. Maternal and child health journal, 19(1): 67-73.

Anisi J, Salimi S, Mirzamani S, Raisi F, Niknam M. (2007). Study of behavioral problems in adolescents. Journal of Behavioral Sciences, 1(2): 163-170. [Persian]

Branje Sj, Doorn M, Valk I, Meeus W. (2009). Parent – adolescent conflicts, Conflict resolution types, and adolescent adjustment. Journal of Applied Developmental psychology, 30(2): 195- 204.

Butėnaitė J, Sondaitė J, Mockus A. (2016). Components of existential crisis: A theoretical analysis. International Journal of Psychology: A Biopsychosocial Approach, (18): 9-27.

Chaplin TM, Sinha R, Simmons JA, Healy SM, Mayes LC, Hommer RE, CrowleyMJ. (2012). Parent–adolescent conflict interactions and adolescent alcohol use. Addictive behaviors, 37(5): 605- 612.

Chen YL, Chen SH, Gau SF. (2015). ADHD and autistic traits, family function, parenting style, and social adjustment for Internet addiction among children and adolescents in Taiwan: a longitudinal study. Research in developmental disabilities, 39: 20-31.

Frankl VE. (2011). The unheard cry for meaning: Psychotherapy and humanism. Simon and Schuster. Translated by Mustafa Tabrizi, Ali Alavinia, (2015). [Persian]

Gitlin M, Malhi G. (2020). The existential crisis of bipolar II disorder. International Journal of Bipolar Disorders, 8(5): 1-7.

Haidari H, Sanai Zaker B, Navabi Nejad S, Delavar A. (1999). Effectiveness of effective dialogue on marital conflict. Journal of Thought Behavior, 4(14): Issue 14. [Persian]

Javidi H, Asadi E, Ghasemi N. (2015). The Relationship between adolescent- parent conflict, resiliency with adolescent psychological problems Second and third level education in four areas of the city Shiraz, 11(1): 75-96. [Persian]

KHajenori B, Hasheminiya F. (2011). Relationships between Marital Conflict and Juvenile

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]
[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]

Delinquency. Sociology of Women Journal, 2(6): 19-38. [Persian]

Khorshidi GH, Pishgahi S. (2012). Capacities & obstacles for developing interdisciplinary humanities. Interdisciplinary studies in the humanities. 4(2): 1-15. [Persian]

Krok D. (2018). When is meaning in life most beneficial to young people? Styles of meaning in life and well-being among late adolescents. Journal of adult development, 25(2): 96-106.

Lotfi R. (2006). Comparison of Early Maladaptive Schemas in Class B Personality Disorders and Healthy Individuals. Master's Degree in Psychology, Tehran: Al-Zahra School of Psychology and Educational Sciences. [Persian]

Mastrotheodoros S, Graaff j, Dekovic M, Meeus W, Branje S. (2020). Parent – Adolescent Conflict across Adolescence: Trajectories of Informant Discrepancies and Associations with personality types. Journal of youth and adolescence, 49: 119- 135.

Montemayor R. (1982). The relationship between parent-adolescent conflict and the amount of time adolescents spend alone and with parents and peers. Child Development: 1512-1519.

Navabadi Nejad S. (2004). Theories of Counseling and Psychotherapy in the Group. Tehran: Samt Publications. [Persian]

Pines AM. (2017). Burnout: An existential perspective. In Professional burnout (pp. 33-51). Routledge.

Pistulka G, Han HR, Park HJ, Lee H, Kim M. (2002). Acculturation stress, social support and depression among the Korean American immigrant elderly in Maryland. In The 130th Annual meeting of APHA.

Sarason IG, Levine HM, Basham RB, Sarason BR. (1983). Assessing social support: The social support questionnaire. Journal of personality and social psychology, 44(1): 127.

Sayyeh Sayri M, Nimetaj H, Shahi H, Ranjgar B. (2010). The Relationship Between Parent Identity and Social Support among Adolescents. Culture of Thought Behavior, 16(4): 67-74. [Persian].

Sharafi MR. (2012). Adolescence and family identity. Master Thesis, islsmic azad university of Tehran, Tehran, iran. [Persian]

Strauss MA. (1990). Conflict tactic scale. Physical violence in American families: Risk factors and adaptations to violence in, 8.

Thomas A, Okamato S, Rebecca K, Pagano I. (2019). Parental support, Parental – adolescent Conflict, and substsnce use of Native Hawaiian and pacific Islander youth: Ethnic differences in stress- buffering and vulnerability effects. Asian American journal of psychology, 10(3): 218- 226.

Thompson RA. (2015). Social support and child protection: Lessons learned and learning. Child abuse & neglect, 41: 19-29.

Wang Sh, Zhang D. (2020). The impact of perceived social support on students pathological internet use: The mediating effect of perceived personal discrimination and moderating effect of emotional intelligence. Journal of Computersin Human Behavior, 106: 1-26.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-11-14]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1399.7.2.8.7]

[DOI: 10.52547/shenakht.7.2.53]